

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์

FACTORS AFFECTING THE DECISION OF CULTURAL TOURISM : A CASE

STUDY OF SUKHOTHAI HISTORICAL PARK

อุมพร ศรีสุขศิริพันธ์

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยการท่องเที่ยวนันทนาการที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุโขทัย ของนักท่องเที่ยวต่างจังหวัด และ ศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างจังหวัดในการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุโขทัย ของนักท่องเที่ยวต่างจังหวัด ตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม คือ นักท่องเที่ยวจำนวน 400 คน ที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการทดสอบสมมติฐานประกอบด้วยการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples: t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการศึกษา พบว่า พบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.5 มีอายุระหว่าง 38-52 ปี ร้อยละ 29.8 รองลงมาร้อยละ 29.2 มีอายุ 21-37 ปี มีระดับการศึกษาโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.5 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 25.8 อนุปริญญา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ร้อยละ 28.2 เป็นธุรกิจส่วนตัว รองลงมาร้อยละ 24.2 เป็นหน่วยงานรัฐ/รัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 31.8 รองลงมาร้อยละ 24.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท และเมื่อพิจารณาแรงจูงใจในการท่องเที่ยวรายชื่อที่มีแรงจูงใจในการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ สิ่งสวยงามและชื่อเสียง รองลงมาคือ สิ่งสวยงามบุคคล และ สิ่งสวยงามทางกายภาพมากที่สุด ส่วนในด้านของความพึงพอใจพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการของสถานที่ท่องเที่ยว และด้านบุคลากรและผู้ให้บริการในพื้นที่ท่องเที่ยวมากที่สุด

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ที่ต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยที่ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึง ปฏิเสธสมมติฐาน และ จากการศึกษาลำดับแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผล

ต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย พบว่า ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึง ปฏิเสธ
สมมติฐาน

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย, แรงจูงใจ, ความพึงพอใจ

ABSTRACT

The objective of this study is to study cultural tourism factors that affect the satisfaction of visiting the Historical Park in Sukhothai Province. Of upcountry tourists and studying the satisfaction of upcountry tourists visiting the Historical Park in Sukhothai Of tourists in the provinces The sample used for answering the questionnaire is 400 tourists who come to visit the Sukhothai Historical Park. The instrument used for collecting data was a questionnaire constructed by the students. Analyze the data by using statistical computer software And the statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, correlation coefficient analysis. And the hypothesis testing consists of testing the difference between the mean values between two independent samplings (t-test) and one-way ANOVA.

The results showed that most of the 400 respondents were female, 55.5%, aged between 38-52 years, 29.8%, followed by 29.2%, aged 21-37 years, had the most education levels. 44.5 have a bachelor's degree Followed by 25.8 percent, most diplomas are professionals, 28.2 percent are private businesses. Followed by 24.2 percent, are government agencies / state enterprises. Most of the average monthly income is between 15,001-20,000 baht, 31.8 percent, followed by 24.5 percent with average monthly income between 20,001-30,000 baht and when considering tourism incentives, each of which has the highest tourism incentives at 3 ranks, namely incentives, status and reputation, followed by incentives between individuals. And the most physical motivation In terms of satisfaction, it was found that The aspect with the highest average rating was 3 places, namely facilities and facilities, followed by the management of tourist attractions. And the most personnel and service providers in the tourist area.

From the hypothesis testing, it was found that the results showed that Personal factors, such as gender, age, education level, occupation, and income, have no difference in their satisfaction with traveling to Sukhothai, therefore rejecting the hypothesis and from studying the factors of motivation in each visit are different. Affecting the satisfaction of visiting the Sukhothai Historical Park is not different, therefore rejecting the hypothesis.

Keywords : Tourism of Sukhothai Historical Park, motivation, satisfaction

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย ได้รับการตอบรับจากนักท่องเที่ยวทั้ง ชาวไทยและชาวต่างประเทศ น้อยลงมาก แต่ยังมีเทศกาลที่สำคัญของจังหวัดคือ “เทศกาลลอยกระทง” ซึ่งช่วยกระตุ้นบรรยากาศการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยให้เกิดความคึกคักบ้าง อย่างไรก็ตามทางจังหวัดสุโขทัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้พยายามปรับปรุงพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวและ มีแคมเปญออกมาว่า “ สุโขทัย เที่ยวได้ทั้งปี “ เพื่อหวังจะกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในจังหวัด (อบจ.จังหวัดสุโขทัย)

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 - ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวลดน้อยลงไปเรื่อยๆ และจากสถิติพบว่าจำนวนนักท่องเที่ยวที่ลดลงทุกๆ ปี โดยทั้งที่มีการ ประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย พบว่านักท่องเที่ยวลดลงโดยดูข้อมูลจาก (เว็บไซต์ของการท่องเที่ยวและกีฬาในจังหวัดสุโขทัย)

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่ออุทยานประวัติศาสตร์จังหวัดสุโขทัย เพื่อศึกษว่านักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจอย่างไรในการมาท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย หรือปัจจัยใดที่สร้างความพึงพอใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์จังหวัดสุโขทัยเพื่อที่จะนำไปพัฒนาผลการศึกษาที่และ จะได้นำมาพัฒนาการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์จังหวัดสุโขทัย ให้เป็นที่นิยมแพร่หลายไปในวงกว้างขึ้นอีกเพื่อเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยว รวมทั้ง เพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาถึงปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุโขทัย ของนักท่องเที่ยวต่างจังหวัด
2. ศึกษาถึงความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่างจังหวัดในการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุโขทัย ของนักท่องเที่ยวต่างจังหวัด

สมมติฐานการวิจัย

1. นักท่องเที่ยวต่างจังหวัดมีปัจจัยส่วนบุคคลแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยต่างกัน
2. นักท่องเที่ยวต่างจังหวัดมีปัจจัยแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักท่องเที่ยวต่างจังหวัดที่มาท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยพ.ศ. 2562 จำนวนประชากร 1,074,435 คน (สถิติการมาท่องเที่ยว, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน นักท่องเที่ยวต่างจังหวัดที่มาท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยพ.ศ. 2562 จำนวนประชากร 1,074,435 คน (สถิติการมาท่องเที่ยว, 2562) ได้มาโดยการกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปของ Taro Yamane (1973 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ระดับความเชื่อมั่น 95% และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาปัจจัยและความพึงพอใจในการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์ในจังหวัดสุโขทัยของนักท่องเที่ยวต่างจังหวัด

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาวิจัย คือ เดือนตุลาคม 2562 – เดือนธันวาคม 2563

ขอบเขตด้านพื้นที่

กำหนดเขตพื้นที่การศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์จังหวัดสุโขทัย

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับความพึงพอใจ

Kotler and Armstrong (2002)(อ้างถึงใน อรรถภูมิ เมียนแก้ว, นริ วงศ์เลิศคุณากร .ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ATM) ด้วยระบบ CardM โดยใช้อุปกรณ์ PINPAD.คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย) รายงานว่า พฤติกรรมของมนุษย์เกิดขึ้นต้องมีสิ่งจูงใจ (motive) หรือแรงขับเคลื่อน (drive) เป็นความต้องการที่กดดันจนมากพอที่จะจูงใจและสร้างความพึงพอใจให้บุคคลเกิดพฤติกรรมเพื่อตัดสินใจและเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเอง ซึ่งความต้องการของแต่ละคนไม่เหมือนกัน ความต้องการบางอย่างเป็นความต้องการทางชีววิทยา(biological) เกิดขึ้นจากสภาวะดั้งเดิมหรือสภาวะ เช่น ความหิวกระหายหรือความลำบากบางอย่าง เป็นความต้องการทางจิตวิทยา (psychological) เกิดจากความต้องการการยอมรับ (recognition) การยกย่อง (esteem) หรือการเป็นเจ้าของทรัพย์สิน (belonging) ความต้องการส่วนใหญ่ไม่มากพอที่จะทำให้เกิดการจูงใจให้บุคคลกระทำในช่วงเวลานั้น แสดงความ

ต้องการจนกลายเป็นสิ่งจูงใจ เมื่อได้รับการกระตุ้นอย่างเพียงพอจนทำให้เกิดเกิดความตึงเครียด โดยทฤษฎีที่ได้รับความนิยมมากที่สุด มี 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎีของอับราฮัม มาสโลว์ และทฤษฎีของซิกมันด์ ฟรอยด์

ทฤษฎีเกี่ยวกับแรงจูงใจในการท่องเที่ยว

แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว McIntosh and Goeldler (1986 : อ้างอิงจาก บุษบา สุธีธร และภัสวดี นิติเกษตร สุนทร, 2541) กล่าวว่าไว้ว่าแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว (Tourism Motivation) หมายถึง สิ่งที่ผลักดันให้นักท่องเที่ยวเดินทางออกจากที่พักอาศัยออกมาท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของตนเอง โดยปกตินักท่องเที่ยวจะ เดินทางหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ 4 ประการ คือ สิ่งจูงใจทางกายภาพ (Physical Motivation) สิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม (Culture Motivation) สิ่งจูงใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivation) สิ่งจูงใจทางด้านสถานภาพและชื่อเสียง (Status and Prestige Motivation) เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล. (2553). การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญ เพื่อ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี. ปรินญาณพนธ์ วท.ม. (การวางแผนและ การจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วรรณมน จันทดิษฐ์. (2552). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยศึกษากรณีตลาดน้ำอัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม ปรินญาณบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. ปรินญาณพนธ์.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

วิคินีย มายอร์. (2555) การศึกษาแรงจูงใจการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวารินและบ่อน้ำร้อนพรรั้ง จังหวัดระนอง . ปรินญาณพนธ์.กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Kotler and Armstrong (2002)(อ้างถึงใน อรรธณ เมียนแก้ว, นารี วงศ์เลิศคุณากร .ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ATM) ด้วยระบบ CardM โดยใช้อุปกรณ์ PINPAD.คณะบริหารธุรกิจ.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)

Pearce, 1988 (อ้างใน ศุภลักษณ์ อัครางกูร, 2548 หน้า 49)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักท่องเที่ยวต่างจังหวัดที่มาท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยพ.ศ. 2562 จำนวนประชากร 1,074,435 คน (สถิติการมาท่องเที่ยว, 2562)

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่ต่างจังหวัด จำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับปัจจัยด้านต่างๆของการท่องเที่ยว แบ่งออกเป็น 4 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับแรงจูงใจที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ และปรับปรุงการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1. ผู้ทำการวิจัยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม และเป็นหลักการในการกำหนดขอบเขตการศึกษาแล้วสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตามกรอบแนวคิดและให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษา

2. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อพิจารณาตรวจสอบปรับปรุง แก้ไข และความถูกต้องสมบูรณ์ของงาน

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระไปใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของนักท่องเที่ยว โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และผลจากการวิเคราะห์นำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ศึกษาแรงงูใจ และความพึงพอใจ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้ไปเปรียบเทียบเกณฑ์การแปลผลการให้คะแนนความคิดเห็นต่อระดับแรงงูใจ และความพึงพอใจ โดยตามขอบเขตของค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best (1984 อ้างถึงใน วิทยารัตน์ ธรรมะรัตน์ จินดา, 2552, หน้า 93) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00 หมายถึงระดับความระดับพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20 หมายถึงระดับความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40 หมายถึงระดับความ พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60 หมายถึงระดับความ พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.80 หมายถึงระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

3) การศึกษาปัจจัยด้านแรงงูใจที่มีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยใช้สถิติสัมพันธ้อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 400 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.5 มีอายุระหว่าง 38-52 ปี ร้อยละ 29.8 รองลงมา ร้อยละ 29.2 มีอายุ 21-37 ปี มีระดับการศึกษาโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 44.5 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี รองลงมา ร้อยละ 25.8 อนุปริญญา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ ร้อยละ 28.2 เป็นธุรกิจส่วนตัว รองลงมา ร้อยละ 24.2 เป็นหน่วยงานรัฐ/รัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีรายได้ระหว่าง 15,001-20,000 บาท ร้อยละ 31.8 รองลงมา ร้อยละ 24.5 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนระหว่าง 20,001-30,000 บาท

ส่วนที่ 2 แรงงูใจของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

พบว่านักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีแรงงูใจในการท่องเที่ยวโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาแรงงูใจในการท่องเที่ยวรายข้อที่มีแรงงูใจในการท่องเที่ยวในระดับมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ สิ่งงูใจสถานภาพและชื่อเสียง ($\bar{X} = 4.29$) รองลงมาคือ สิ่งงูใจระหว่างบุคคล ($\bar{X} = 4.27$) และสิ่งงูใจทางกายภาพมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$)

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยมีความพึงพอใจในการท่องเที่ยวโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$) โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก($\bar{X} = 4.05$) รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการของสถานที่ท่องเที่ยว($\bar{X} = 4.15$) และด้านบุคลากรและผู้ให้บริการในพื้นที่ท่องเที่ยวมากที่สุด($\bar{X} = 4.21$)

ส่วนที่ 4 การศึกษาปัจจัยด้านแรงจูงใจที่มีผลต่อความพึงพอใจในการท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โดยใช้สถิติสัมพัทธ์อย่างง่ายของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า แรงจูงใจด้านคุณค่าทางศิลปกรรมมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจมากที่สุด รองลงมาคือ แรงจูงใจด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก แรงจูงใจด้านการบริหารจัดการของสถานที่ท่องเที่ยว และแรงจูงใจด้านบุคลากรและผู้ให้บริการในพื้นที่ท่องเที่ยว

อภิปรายผล

1.ด้านปัจจัยส่วนบุคคลต่อความพึงพอใจ

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลต่อความพึงพอใจตามสมมติฐานการวิจัยดังกล่าวที่ว่านักท่องเที่ยวต่างจังหวัดมีปัจจัยส่วนบุคคลแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยต่างกัน

1. เพศชายและเพศหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ ,2554) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า หากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์(E-Marketplace) เนื่องจากความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความแตกต่างของเพศไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย อาจเป็นเพราะว่าไม่ว่าจะเป็นเพศไหนก็มีการท่องเที่ยวในลักษณะที่คล้ายกัน

2. ช่วงอายุต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ ,2554) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า หากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์(E-Marketplace) เนื่องจากความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความแตกต่างของช่วงอายุไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแต่มีการท่องเที่ยวในลักษณะที่คล้ายกัน

3. ระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ ,2554) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า หากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์(E-Marketplace) เนื่องจากความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความแตกต่างของระดับการศึกษาไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแต่มีการท่องเที่ยวในลักษณะที่คล้ายกัน

4. อาชีพต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ ,2554) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า หากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์(E-Marketplace) เนื่องจากความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความ

แตกต่างของอาชีพไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแต่มีการท่องเที่ยวในลักษณะที่คล้ายกัน

5. รายได้ต่างกันมีความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ไม่แตกต่างกัน โดยสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ (ธัญญพัทธ์ เกตุประดิษฐ์ ,2554) พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพ รายได้ต่อเดือน ระดับการศึกษา และสถานภาพการสมรสที่แตกต่างกันไม่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าทางอินเทอร์เน็ตของผู้หญิงในเขตกรุงเทพมหานคร ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงเป็นปัจจัยที่น่าสนใจอย่างยิ่งว่า หากงานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาที่มีความเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจซื้อสินค้าออนไลน์ผ่านช่องทางตลาดกลางพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์(E-Marketplace) เนื่องจากความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความแตกต่างของรายได้ไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยแต่มีการท่องเที่ยวในลักษณะที่คล้ายกัน

โดยผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ในด้านปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน โดยปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ พบว่า เพศที่ต่างกันของผู้บริโภค อายุที่ต่างกันของผู้บริโภค ระดับการศึกษาที่ต่างกันของผู้บริโภค อาชีพต่างกันของผู้บริโภค และรายได้ต่างกันของผู้บริโภค ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ดังผลที่ได้ศึกษามาข้างต้น ดังผลข้างต้นที่กล่าวมาดังนั้นจึงไม่มีผลเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยส่งผลให้ปัจจัยแต่ละด้านที่ต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยที่ไม่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจ ดังนั้นจึง ปฏิเสธสมมติฐาน

2.ปัจจัยด้านแรงจูงใจ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตามสมมติฐานการวิจัยดังกล่าวที่ว่า นักท่องเที่ยวต่างจังหวัดมีปัจจัยแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

1.สิ่งจูงใจทางกายภาพ มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผลต่อ รูปแบบกิจกรรมในการมาท่องเที่ยวที่หลากหลายไม่ ได้สนใจการทำกิจกรรมในเชิงวัฒนธรรม และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากพอ แต่ละรูปแบบการท่องเที่ยวที่ต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยาน

ประวัติศาสตร์สุโขทัยตามสมมติฐานการวิจัยแต่ผลที่ได้จากการทดสอบ ไม่แตกต่างกัน โดยผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจในแต่ละด้านไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจ และในการศึกษาด้านแรงจูงใจเป็นไปตามทฤษฎี แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว McIntosh and Goeldler (1986 : อ้างอิงจาก บุญบา สุธีธร และภัสวดี นิติเกษตร สุนทร, 2541) กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว (Tourism Motivation) หมายถึง สิ่งที่ผลักดัน ให้นักท่องเที่ยวเดินทางออกจากที่พักอาศัยออกมาท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของตนเอง โดยปกตินักท่องเที่ยวจะ เดินทางหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ 4 ประการ คือ สิ่งจูงใจทางกายภาพ (Physical Motivation) สิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม (Culture Motivation) สิ่งจูงใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivation) สิ่งจูงใจทางด้านสถานภาพและชื่อเสียง (Status and Prestige Motivation) เป็นต้น เนื่องจากปัจจัยด้านแรงจูงใจในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความแตกต่างของ รูปแบบกิจกรรมในการมาท่องเที่ยวที่หลากหลาย การทำกิจกรรมในเชิงวัฒนธรรม และการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมมากพอ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

2. สิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผลต่อรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน และได้ความรู้เชิงประวัติศาสตร์ และได้เรียนรู้ คนตรี ศิลปะ นาฏศิลป์ แบบพื้นบ้าน แต่ละปัจจัยที่ต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตามสมมติฐานการวิจัยแต่ผลที่ได้จากการทดสอบ ไม่แตกต่างกัน โดยผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจในแต่ละด้านไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจ และในการศึกษาด้านแรงจูงใจเป็นไปตามทฤษฎี แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว McIntosh and Goeldler (1986 : อ้างอิงจาก บุญบา สุธีธร และภัสวดี นิติเกษตร สุนทร, 2541) กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว (Tourism Motivation) หมายถึง สิ่งที่ผลักดัน ให้นักท่องเที่ยวเดินทางออกจากที่พักอาศัยออกมาท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของตนเอง โดยปกตินักท่องเที่ยวจะ เดินทางหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ 4 ประการ คือ สิ่งจูงใจทางกายภาพ (Physical Motivation) สิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม (Culture Motivation) สิ่งจูงใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivation) สิ่งจูงใจทางด้านสถานภาพและชื่อเสียง (Status and Prestige Motivation) เป็นต้น เนื่องจากปัจจัยด้านแรงจูงใจในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความแตกต่างของ มีรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้าน ได้ท่องเที่ยวและได้ความรู้เชิงประวัติศาสตร์ และได้เรียนรู้ คนตรี

ศิลปะ นาฏศิลป์ แบบพื้นบ้าน ไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิง
กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

3. สิ่งจูงใจระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์
สุโขทัย ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผลต่อการได้พบเพื่อน
ใหม่ๆ ได้พบกับกลุ่มคนที่มี Lifestyle ในการท่องเที่ยวที่คล้ายกัน และได้แลกเปลี่ยนความคิดกับคนอื่นๆ แต่
ปัจจัยที่ต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตามสมมติฐาน
การวิจัยแต่ผลที่ได้จากการทดสอบ ไม่แตกต่างกัน โดยผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจในการมา
ท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จาก
การศึกษาพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจในแต่ละด้านไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจ และในการศึกษาด้านแรงจูงใจ
เป็นไปตามทฤษฎี แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว McIntosh and Goeldler (1986 : อ้างอิงจาก บุญบา สุธีธร
และภัสวดี นิติเกษตร สุนทร, 2541) กล่าวว่าไว้ว่าแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว (Tourism Motivation) หมายถึง
สิ่งที่ผลักดัน ให้นักท่องเที่ยวเดินทางออกจากที่พักอาศัยออกมาท่องเที่ยว เพื่อสนองความต้องการของตนเอง
โดยปกตินักท่องเที่ยวจะ เดินทางหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ 4 ประการ คือ สิ่งจูงใจทางกายภาพ (Physical
Motivation) สิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม (Culture Motivation) สิ่งจูงใจระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivation)
สิ่งจูงใจทางด้านสถานภาพและชื่อเสียง (Status and Prestige Motivation) เป็นต้น เนื่องจากปัจจัยด้าน
แรงจูงใจในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และความแตกต่าง
ของ ได้พบเพื่อนใหม่ๆ ได้พบกับกลุ่มคนที่มี Lifestyle ในการท่องเที่ยวที่คล้ายกัน และได้แลกเปลี่ยน
ความคิดกับคนอื่นๆ ไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษา
อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

4. สิ่งจูงใจสถานภาพและชื่อเสียง มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยาน
ประวัติศาสตร์สุโขทัย ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีผลต่อ
การเดินทางเพื่อมาท่องเที่ยว การเดินทางมา ทำงาน ศึกษา ทำธุรกิจ และการเดินทางเพื่อมาเยี่ยมเยียนคนรู้จัก
แต่ละปัจจัยที่ต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยตาม
สมมติฐานการวิจัยแต่ผลที่ได้จากการทดสอบ ไม่แตกต่างกัน โดยผลการศึกษาข้างต้นพบว่า ปัจจัยแรงจูงใจ
ในการมาท่องเที่ยวแต่ละปัจจัยต่างกันส่งผลต่อความพึงพอใจของการมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์
สุโขทัย จากการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านแรงจูงใจในแต่ละด้านไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจ และในการศึกษ
ด้านแรงจูงใจเป็นไปตามทฤษฎี แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว McIntosh and Goeldler (1986 : อ้างอิงจาก
บุญบา สุธีธร และภัสวดี นิติเกษตร สุนทร, 2541) กล่าวว่าไว้ว่าแรงจูงใจทางการท่องเที่ยว (Tourism
Motivation) หมายถึง สิ่งที่ผลักดัน ให้นักท่องเที่ยวเดินทางออกจากที่พักอาศัยออกมาท่องเที่ยว เพื่อสนอง

ความต้องการของตนเอง โดยปกตินักท่องเที่ยวจะ เดินทางหรือไม่ จะขึ้นอยู่กับแรงจูงใจ 4 ประการ คือ
สิ่งจูงใจทางกายภาพ (Physical Motivation) สิ่งจูงใจทางวัฒนธรรม (Culture Motivation) สิ่งจูงใจระหว่าง
บุคคล (Interpersonal Motivation) สิ่งจูงใจทางด้านสถานภาพและชื่อเสียง (Status and Prestige Motivation)
เป็นต้น เนื่องจากปัจจัยด้านแรงจูงใจในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิงกรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์
สุโขทัย และความแตกต่างของ การเดินทางเพื่อมาท่องเที่ยว การเดินทางมา ทำงาน ศึกษา ทำธุรกิจ และการ
เดินทางเพื่อมาเยี่ยมเยียนคนรู้จัก ไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมในการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเชิง
กรณีศึกษาอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

ข้างต้นที่กล่าวมาได้ทดสอบสมมติฐานที่ทำให้แรงจูงใจสอดคล้องกับความพึงพอใจ แต่ผลที่ได้จาก
การทดสอบให้ผลว่าแรงจูงใจสอดคล้องกับความพึงพอใจ แต่ไม่มีผลเกี่ยวกับการตัดสินใจในการเดินทางมา
ท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เป็นไปตามทฤษฎีการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง
กระบวนการในการเลือกที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากทางเลือกต่างๆที่มีอยู่ ซึ่งผู้บริโภคจะต้องตัดสินใจ
ในทางเลือกต่างๆของสินค้าและบริการอยู่เสมอ โดยที่เขาจะเลือกสินค้าหรือบริการตามข้อมูล ข้อจำกัดของ
สถานการณ์ และการท่องเที่ยว การตัดสินใจจึงเป็นกระบวนการที่สำคัญและอยู่ภายในจิตใจของผู้บริโภค
(จิตยาพร เสมอใจ, 2550:46) และในการที่นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
ผู้วิจัยคำนึงถึงในด้านแรงจูงใจในการมาเที่ยวในด้านต่างๆดังนี้ แรงจูงใจทางกายภาพ แรงจูงใจทาง
วัฒนธรรม แรงจูงใจระหว่างบุคคล และแรงจูงใจสถานภาพและชื่อเสียง และความพึงพอใจในการมา
ท่องเที่ยวในด้านต่างๆดังนี้ ด้านการบริหารจัดการของสถานที่ท่องเที่ยว ด้านบุคลากรและผู้ให้บริการในพื้นที่
ท่องเที่ยว ด้านสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านคุณค่าทางศิลปกรรมจึงส่งผลให้ปัจจัยแต่ละด้านที่
ต่างกันไม่ส่งผลต่อความพึงพอใจมาท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยจึงทำให้ผลที่ได้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ของ
การวิจัย และผลที่ได้มาข้างต้นในด้านสิ่งจูงใจสถานภาพและชื่อเสียง ผลที่ได้ในด้านนี้ผู้ตอบแบบสอบถาม
ให้ความสำคัญในการเดินทางมา ทำงาน ศึกษา ทำธุรกิจ ไม่ได้ตั้งใจมาท่องเที่ยวโดยตรง จึงเป็นเหตุผลที่ว่าใน
การศึกษารุ่นนี้ ให้ผลที่ได้ ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้ ปฏิเสธสมมติฐานของการวิจัยในครั้งนี้

ข้อเสนอแนะ

1. จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยไม่มีความ
แตกต่างกันในด้านของปัจจัยส่วนบุคคล ไม่ว่าจะเป็นในด้าน เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ อาจเป็น
เพราะมีลักษณะในการท่องเที่ยวคล้ายกันจึงไม่แตกต่างกัน

2. จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ในด้านของความพึงพอใจกับแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กันในแต่ละปัจจัย อาจต้องเพิ่มปัจจัยอื่นเข้าไปเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่แตกต่างกันและครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

Kotler and Armstrong (2002)(อ้างถึงใน อรรถธรณ์ เมียนแก้ว, นารี วงศ์เลิศคุณากร .ศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการทำบัตรอิเล็กทรอนิกส์ (ATM) ด้วยระบบ CardM โดยใช้อุปกรณ์ PINPAD.คณะบริหารธุรกิจ.มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย)

แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว McIntosh and Goeldler (1986 : อ้างอิงจาก บุญบา สุธีธร และภัสวดี นิติเกษตร สุนทร, 2541)แรงจูงใจทางการท่องเที่ยว McIntosh and Goeldler (1986 : อ้างอิงจาก บุญบา สุธีธร และภัสวดี นิติเกษตร สุนทร, 2541)

พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล. (2553). การศึกษาทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนชาวมอญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในจังหวัดปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (การวางแผนและ การจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
วรรณมน จันทศิษฐ์. (2552). พฤติกรรมและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยศึกษากรณีตลาดน้ำอัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์.บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ.

วิคินีย มาฮอร์. (2555) การศึกษาแรงจูงใจการท่องเที่ยวและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาท่องเที่ยวบ่อน้ำร้อนรักษะวารินและบ่อน้ำร้อนพริ้ง จังหวัดระนอง . วิทยานิพนธ์.กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

Pearce, 1988 (อ้างใน ศุภลักษณ์ อัครางกูร, 2548 หน้า 49)